

Rietkerk gaat door, en de AbvaKabo?

'Als je zegt dat het beleid van het kabinet niet deugt, als je realiseert dat je wordt geregeerd door de diktaten van nieuw rechts, kun je als kongres niets anders doen dan je verzet aankondigen. Wij zijn dat aan onze stand verplicht, tegenover honderdduizenden zwakkeren die van ons afhankelijk zijn.' Aldus AbvaKabo-voorzitter Jaap van de Scheur onder vrijwel algemene bijval tijdens het afgelopen FNVkongres. En hij sloeg met die woorden de spijker op z'n kop. Hetzelfde had hij op 8 oktober jongstleden in de vergadering van de bondsraad tijdens de behandeling van de notitie 'Arbeidsvoorwaardenbeleid 1985' nogmaals kunnen uitroepen, maar dan het woordje 'kongres' vervangen door 'bond'. Die oproep deed hij echter toen niet en de vraag is waarom niet.

Want er is toch alle reden toe. In de miljoenennota van het kabinet Lubbers worden ambtenaren en trendvolgers in hun inkomen bedreigd voor nog eens 2,5 miljard en op een manier waarvan de honden geen brood lusten. Dat was ook het onderwerp van de genoemde notitie, die was toegestuurd aan alle kaderleden van de AbvaKabo.

En met de akties van het najaar 1983 nog vers in het geheugen en vooral ook de wijze waarop die moesten worden afgebroken, denk je dan 'Prima, eens kijken hoe we er tegenaan gaan'. Een logische gedachte, want nog voor de zomervakantie, in de vergadering van juni, sprak de bondsraad uit dat, als er met Rietkerk over het arbeidsvoorwaardenbeleid weer geen overeenstemming zou worden bereikt door de AbvaKabo de opgeschorte akties alsnog zouden worden voortgezet. Terecht sprak de bondsraad toen als eisenpakket uit dat de prijskompensatie weer moet worden uitbetaald. En met een voorzienige blik voegde men daar aan toe *als de koopkracht van ambtenaren, trendvolgers en uitkeringsgerechtigden wordt aangetast*'. Een voorwaarde waaraan door de extra 2,5 miljard die Rietkerk alleen al op ambtenaren en trendvolgers wil bezuinigen gegarandeerd wordt voldaan. Naast onder andere de eis van het herstellen van het vakantiegeld, werd toen tevens uitgesproken dat keihard moest worden vastgehouden aan de invoering van de 36-urige werkweek, met behoud van vol loon en 100% herbezetting van de daardoor vrijgemaakte arbeidsplaatsen. Een strijdvaardige opstelling, direkt voortvloeiend uit de najaarsakties van 1983.

Arbeidsvoorwaardenbeleid

Maar de kaderleden konden van deze zaken niets terugvinden in de notitie van het bondsbestuur en dat moet velen onder hen in verwarring hebben gebracht. Wat stond er dan wèl in? Er werd in opgesomd wat de ambtenaren en trendvolgers te wachten staat voor 1985, voor zover dat tenmin-

OPROEP

**AAN ALLE INWONERS EN
INWOONSTERS VAN AMSTERDAM**

DEMONSTREERT

**AANSTAANDE DINSDAG
29 NOVEMBER 1983 - 12.00 UUR**

- SOLIDAIR MET ACTIES VAN AMBTENAREN,
TRENDVOLGERS EN UITKERINGSGERECHTIGDEN
- TEGEN DE 3% KORTINGEN
- AMSTERDAM TEGEN DIT REGERINGSBELEID.

met sprekers en muzikaal programma

CENTRALE MANIFESTATIE
om 13.00 UUR op de DAM

DEMONSTRATIES UIT:

- AMSTERDAM WEST vertrek KWAKERSPLEIN 12.00 UUR
- AMSTERDAM ZUID vertrek SARPHATIPARK
aan de kant van de Van Woustraat 12.00 UUR
- AMSTERDAM OOST
en ZUID-OOST
vertrekpunt WIBAUTHUIS, Wibautstraat 12.00 UUR
- AMSTERDAM NOORD vertrekpunt MOSVELD 12.00 UUR

THEMA - RIETKERK DAAGT UIT TOT EEN NIEUWE HETE HERFST

ste uit de kabinetsplannen aan het bondsbestuur was duidelijk geworden. Want herhaaldelijk werd erin opgemerkt dat de voorgestelde maatregelen van Rietkerk zo onduidelijk waren dat de effecten niet precies te becijferen waren.

In het kort komen de Rietkerk-plannen voor ambtenaren en trendvolgers op het volgende neer:

- Zij raken opnieuw anderhalf a twee procent verder achterop bij hun kollega's in het particuliere bedrijf.
- Gepensioneerden, wachtgelders en WW/MWV-ers, WAO-ers, mensen met een invaliditeitspensioen en zieken gaan er 10-25% in hun inkomen op achteruit.
- De werkende, gezonde, modale 30-jarige 'éénverdiener' mag dan zijn/haar koopkracht ten opzichte van 1984 behouden.
- 1% Van de prijskompensatie wordt weer in 'Arbeidstijdverkorting' omgezet met de belofte dat de daarvoor vrijgemaakte arbeidsplaatsen voor 100% zullen worden bezet.

En verder blijkt uit de notitie dat Rietkerk het deze keer kennelijk slimmer probeert aan te pakken dan vorig jaar, toen ambtenaren en trendvolgers 'gewoon allemaal' 3,5% moesten inleveren. Deze keer pakt Rietkerk de ene groep wel en de andere niet, waaruit het bondsbestuur terecht de konklusie trekt dat Rietkerk probeert groepen onderling tegen elkaar uit te spelen. Maar kon je eigenlijk wel wat anders van dit kabinet verwachten?

Laten we proberen duidelijk te zijn. Natuurlijk is het nodig dat een dergelijke notitie zo exakt mogelijk de effecten van de kabinetsplannen weergeeft, en natuurlijk moet je in zo'n notitie duidelijk maken van welke strategie het kabinet zich daarbij bedient. Maar, en dat is de kritiek, daar mag en kan het niet bij blijven. Als vakbond hoor je daar nog wat bij te zetten. Daar hoort bij te staan wat je eigen eisen zijn die je stelt aan het komende arbeidsvoorwaardenbeleid. Daar hoort bij een overzicht van het daarmee samengaande geplande overleg- c.q. onderhandelingsproces: Wat zijn de data dat er iets op dat gebied gebeurt en wanneer worden de beslissingen genomen. En onder de huidige omstandigheden hoort daar zeker ook een oproep in, zoals Jaap van de Scheur tijdens het FNVkongres deed, vergezeld van een globaal plan om aan die oproep inhoud te geven.

Duidelijk beleid nodig

Na de bondsraadsvergadering van juni is het AbvaKabo-bondsbestuur een wazige koers gaan varen. Neem als voorbeeld het punt van de ATV. Tot nu toe hebben ambtenaren en trendvolgers hun prijskompensatie ingeleverd en voor een deel daarvan (1%) vrije dagen gekregen (zogenaamde roostervrije dagen: zélf betaald). Dat is geen ATV! Dat is een vorm van deeltijdarbeid. En Jaap van de Scheur gaat van datzelfde principe uit, als hij op het FNVkongres roept dat de 'invoering van de 36-urige werkweek nu voor ambtenaren en trendvolgers niet kan, want 'mijn mensen hebben al genoeg ingeleverd!'.

Waarom stelde hij op dat kongres niet de eis: '36-urige werkweek nu, met behoud van het volledige loon'? Dat zou in overeenstemming zijn geweest met de eisen van de bondsraad.

Een ander voorbeeld is het aspect van het zogenaamde 'wisselgeld' dat Jaap van de Scheur mee op zak zou hebben bij de onderhandelingen met Rietkerk over het komend arbeidsvoorwaardenbeleid. Er gaan sterke geruchten dat voor de zoveelste maal daar de prijskompensatie voor misbruikt gaat worden. En het staat al vast waarvoor het kabinet die wil gaan gebruiken: 1% krijgen de ambtenaren en trendvolgers weer terug in de vorm van 'roostervrije dagen' ('ATV', alwéér) en de rest wordt gebruikt voor de lastenverlichting voor het bedrijfsleven. Maar het zijn wél evenzoveel harde procenten koopkrachtdaling en de geluiden binnen de bond worden steeds sterker dat men zoveel 'wisselgeld' volstrekt van de hand wijst.

De bondsraad van juni sprak daarin duidelijke taal. Tot en met die bondsraadsvergadering leek het allemaal nog redelijk duidelijk en samenhangend wat de AbvaKabo voorstond. Maar naarmate de tijd verstreek, kregen de leden steeds meer het gevoel dat er iets aan schortte. Jawel, de evaluatie! De ons in Solidariteit van maart 1984 door Jaap van de Scheur toegezegde evaluatie van de najaarsakties van 1983 is nog steeds niet verschenen. Wat is er allemaal goed gegaan, maar vooral: wat ging er fout en waarom. Hoe kunnen ambtenaren en trendvolgers voor hun rechten strijden als de rechter hen dat verbiedt? En wat moeten we aan met de anti-stakingswet van Rietkerk? Hoe meer de tijd van eventuele akties nadert, hoe knellender deze vragen beginnen te worden. Leden en kaderleden verkeren over de antwoorden daarop nog steeds in onzekerheid en we moeten konstateren dat zelfs de discussie daarover binnen de bond grotendeels is stil gevallen. Maar laten we wel wezen, als we ons het recht om zelf voor onze belangen op te komen, als we ons de machtsmiddelen die we daarbij in het uiterste geval nodig hebben - namelijk de werkstaking - uit handen laten slaan, dan zijn we toch als vakbeweging geen knip voor de neus waard! Werknemers hebben maar één ding dat zij op de arbeidsmarkt te bieden hebben: hun arbeidskracht en zij zijn daarvan voor hun levensbehoeften afhankelijk. Als de werkgever daarvoor niet genoeg wil betalen en ook niet tot rede is te brengen, dan stoppen de werknemers met de levering van hun arbeid en gaan staken. Het is de dure plicht van de vakbond-

THEMA - RIETKERK DAAGT UIT TOT EEN NIEUWE HETE HERFST**Solidariteit**

den, op straffe van het verlies van hun bestaansrecht, om daarbij de kollektiviteit van de staking te organiseren omwille van de bescherming van de individuele werknemer. Het is derhalve een halszaak voor de AbvaKabo om zo snel mogelijk de verwarring en onzekerheid op dit punt bij de leden en kaderleden op te heffen.

Niet tegen elkaar laten uitspelen

Het is waar, uit de miljoenennota van het kabinet blijkt overduidelijk dat de plannen om nog eens 2,5 miljard door ambtenaren en trendvolgers te laten opbrengen ideeën bevatten die het belang van de werkende, nooit zieke alleenverdiener (!) schijnbaar stelt tegenover die van ambtenaren en trendvolgers die werkloos zijn, of ziek of gepensioneerd. Maar dat is inderdaad maar schijn, want die tegenstelling is alleen maar geldig als je als bond de kern van die plannen aksepteert en je jezelf in een dergelijke hoek laat drukken. We moeten ons door kapitalistische fanaten als Rietkerk niet laten verleiden om op dat soort praat in te gaan, maar onze rug recht houden en onze eigen gerechtvaardigde eisen op tafel leggen. En als het moet gaan we daarvoor, met als basis de onderlinge solidariteit, kollektief in actie, stakingsverbod of geen stakingsverbod!

Jaap van Splunter

